

Tisková zpráva

Medaili města Liberec obdrželi Marta Kottová in memoriam a Ervín Šolc

Primátor Tibor Batthyány udělil v pátek 23. června v obřadní síni liberecké radnice Medaili města Liberec Martě Kottové in memoriam a Ervínu Šolcovi. Oběma ocenění náleží za mimořádné zásluhy o rozvoj města v oblasti demokracie, lidských práv a otevřeného dialogu mezi příslušníky různých etnik a národností. Slavnostního aktu se Marta Kottová nedožila, zemřela 18. června ve věku 88 let. Ocenění převzali z rukou primátora za přítomnosti členů vedení města, zastupitelů a rodiny laureátky její vnuci Daniel a Štěpán Kalibovi.

Souběžné udělení medailí se uskutečnilo u příležitosti právě probíhajících Česko-německých kulturních dnů DIALOG, pořádaných ve spolupráci statutárního města Liberec a německého partnerského města Augsburg. Návrh na ocenění pro Ervína Šolce podala emeritní ředitelka Krajské vědecké knihovny v Liberci Věra Vohlídalová a návrh na ocenění pro Martu Kottovou náměstek primátora pro školství, sociální věci a kulturu Ivan Langr.

„Už když jsem loni navrhnul, aby medaile paní Kottové a panu Šolcovi byly uděleny souběžně, chápal jsem to jako něco naprosto výjimečného, co má pro město, jeho historii i současnost hlubokou symboliku. Na jedné straně oběť nejstrašnějšího konfliktu v dějinách, na druhé německý rodák, jejichž aktivity se po dlouhých desetiletích po roce 1989 protly ve svobodném šíření demokracie a dialogu mezi Čechy a Němci. Oba patří mezi významné osobnosti Liberce. O to víc mě mrzí, že se paní Kottová udělení medaile již nedožila a převezme ji in memoriam její rodina,“ komentoval náměstek Ivan Langr.

Udělení medaile města je spojeno nejen s pořádáním DIALOGU, ale souběžně také s 20. výročím podepsání česko-německé deklarace o vzájemných vztazích (1997) a s významným životním jubileem Ervína Šolce, který v letošním roce oslaví 90. narozeniny. *„Pan Ervín Šolc se mimořádně zasloužil o česko-německý dialog, o rozvoj města v oblasti česko-německých vztahů a rozvoj jeho partnerství s bavorským městem Augsburg, kam se po roce 1945 přestěhovala početná skupina takzvaných libereckých Němců,“* uvedl primátor Tibor Batthyány.

Ervín Šolc vyslovil přání. *„Přál bych si, aby mladí lidé chránili demokracii a zasazovali se o ni. A kdyby mládež potřebovala vzor, tak bych jim doporučil Karla Čapka. Pro mě ztělesňuje solidaritu a lásku ke svému domovu, protože jen z ní může vyrůst pravý patriotismus,“* řekl po převzetí medaile města.

Ervína Šolce představil před předáním ocenění náměstek Ivan Langr a Martu Kottovou historik, spisovatel a publicista Stanislav Motl. Udělení medaile města Martě Kottové je uznáním jejich mimořádných zásluh o předávání zkušenosti holocaustu mladé generaci. *„Marta Kottová byla obdivuhodná žena, která po sobě zanechala hluboké stopy. Za jejími besedami jsou, troufnu si říci, stovky mladých lidí, které ovlivnila, které citově zasáhla. Svého času mi řekl jeden mladý historik: Byla to paní Kottová, která mě přivedla k zájmu o historii, která mě inspirovala, abych studoval dějiny druhé světové války, dějiny holocaustu. A která mě a nejenom mě upozornila i na to, že nebezpečí rasismu, agrese je ve svět stále aktuální, stále nebezpečné,“* řekl Stanislav Motl.

Předávání ocenění doprovodili hudebním vystoupením houslista Daniel Matejča a klavírista Maxim Biriucov. Zahráli ústřední motiv z filmu Schindlerův seznam od skladatele Johna Williamse. O druhé vystoupení se postarala operní pěvkyně Kateřina Sokolová – Rauer s klavíristou Wolfgangem Weberem.

Medaili města Liberec obdrželo v minulosti jen osm osobností. Jsou mezi nimi například profesor Rudolf Anděl, dirigent Milan Uherek, herec František Peterka, plukovník Stanislav Hnělička a od loňského roku také emeritní ředitel ZOO Liberec Josef Janeček.

Marta Kottová (* 22. 2. 1929, Černovice – 18. 6. 2017, Liberec)

Paní Marta Kottová byla jako 13letá dívka židovského původu spolu se svými rodiči transportována v červnu 1942 pod evidenčním číslem 505 do ghetta v Terezíně. Zde prožila 3 roky. V září 1944 byla pak celá rodina převezena do vyhlazovacího tábora Osvětim - Březinka. Rodiče neprošli selekcí a byli v den příjezdu zplynováni, Marta spolu s bratrem Viktorem jako jedni z mála lidí z transportu přežili. Před Vánoce 1944 pak byla Marta přes koncentrační tábor Gross-Rosen poslána do Mährensborfu, kde pracovala v továrně na zpracování lnu a pomáhala vykládat transporty zboží na nádraží. Do Prahy se vrátila po osvobození 12. května 1945.

V Liberci žila Marta Kottová od konce 90. let, kdy se sem s manželem přistěhovala za synem. Celý život přitom aktivně usilovala předávat mladší generaci varovné memento holocaustu, aby se na tragédii vyvraždění 6 miliónů evropských Židů nezapomnělo a památka na ně přetrvala i do budoucna. Navštěvovala školy a nejrůznější studentské a vzpomínkové akce, kde o svých zážitcích z mládí přednášela. Byla předsedkyní Historické skupiny Osvětim při Sdružení osvobozených politických vězňů a pozůstalých. V roce 2008 obdržela od prezidenta Václava Klause medaili Za zásluhy o stát v oblasti výchovy.

Udělení medaile města je uznáním mimořádných zásluh paní Marty Kottové o dlouhodobé předávání historické zkušenosti holocaustu střední a mladé generaci. Návrh na udělení medaile města v roce 2017 je symbolicky spojen se vzpomínkou na 75. výročí transportu paní Kottové do židovského ghetta Terezín (červen 1942).

Ervín Šolc (* 24. 7. 1927, Liberec)

Pan Ervín Šolc se narodil v roce 1927 v Liberci v česko-německé rodině a patří k hrstce tzv. libereckých sudetských Němců, kteří po druhé světové válce nemuseli pro své antifašistické cítění do odsunu. Za války přesto musel narukovat do wehrmachtu, při službě v Itálii pak padl do amerického zajetí, z nějž však posléze utekl. Do Liberce se vrátil v červnu 1947, ale neměl ani státní příslušnosti, ani znalosti českého jazyka. Do roku 1989 pracoval jako účetní.

V roce 1991 v Liberci zorganizoval první Česko-německé dny - hlavním hostem byl tehdy Otto von Habsburg - v jejichž pořádání pokračoval i v dalších letech. O rok později (7/11/1992) pak založil Zemské shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (Landesversammlung der Deutschen in Böhmen, Mähren und Schlesien), jehož byl první čtyři roky prezidentem a posléze zástupcem prezidenta. Zemské shromáždění je zastřešující organizací pro všechna německá sdružení v Česku. Dnes je čestným předsedou Svazu Němců v regionech Liberec, Lužice - severní Čechy. V roce 2003 obdržel od velvyslance SRN v Česku Michaela Libala Spolkový záslužný kříž za zásluhy o německou menšinu a vztah obou zemí po roce 1989.